

# THEOLOGY GUIDE

## មគ្គុទេសក៍ទេវសាស្ត្រវិទ្យា

**GUILT**  
ពិរុទ្ធ

**SHAME**  
អាម៉ាស់

**FEAR**  
ភ័យខ្លាច

### PROLEGOMENA

### ការចាប់ផ្តើម

Society សង្គម	Individualistic ជាឯកកិត្តបុគ្គល	Collectivistic ជាសមូហភាព	Animistic ជាអ្នកជឿលើវិញ្ញាណ
<b>Existential Question</b> សំណួរអត្តិភាព	How can my sins be forgiven to be assured of heaven? ដើម្បីប្រាកដថាខ្ញុំអាចទៅស្ថានសួគ៌បាន តើអំពើរបស់ខ្ញុំត្រូវបានអត់ទោសយ៉ាងដូចម្តេច?	How can I be a part of the community to be respected? តើធ្វើដូចម្តេចដើម្បីឲ្យខ្ញុំក្លាយទៅជាផ្នែកមួយរបស់សហគមន៍ និងអាចទទួលបាននូវការគោរព?	How can I access the power to control life? តើខ្ញុំត្រូវធ្វើដូចម្តេចដើម្បីទទួលបានអំណាចគ្រប់គ្រងជីវិត?
<b>Christian Theology</b> ទេវសាស្ត្ររបស់គ្រីស្ទាន	Augustinian, Reformed អហ្គីស្ទីនេន, រីហ្វរម	Undeveloped គ្មានការអភិវឌ្ឍន៍	Pentecostal, Charismatic ថ្ងៃទី៥០, ខាវីស្មាទិក
<b>Principle Metaphor</b> គោលការណ៍ធៀប	Courtroom (legal) បន្ទប់សវនាការ (ច្បាប់)	Community (relational) សហគមន៍ (សាច់ញាតិ)	Combat (military) តយុទ្ធ (កងទ័ព)
<b>Primary Location</b> ទីតាំងដើមដំបូង	West (Europe, N. America) ភាគខាងលិច (អឺរ៉ុប, អាមេរិកខាងជើង)	East (Middle East, Asia) ភាគខាងកើត (មជ្ឈិមបូព៌ា, អាស៊ី)	South (Africa, tribal) ភាគខាងត្បូង (អាហ្វ្រិក, កុលសម្ព័ន្ធ)
<b>Christian Status</b> ស្ថានភាពគ្រីស្ទាន	Historically Christian តាមប្រវត្តិសាស្ត្រគ្រីស្ទាន	Minimally Christian មានគ្រីស្ទានតិចតួច	Recently Christian ទើបតែមានគ្រីស្ទាន

GOD

ព្រះ

<b>God</b> ព្រះ	Lawgiver & Judge (sinless, perfect, just) អ្នកតាក់តែងច្បាប់ និង ចៅក្រម (គ្មានបាប ឥតខ្ចោះ ត្រឹមត្រូវ)	Father & Patron (glorious, superior, faithful) ឪពុក និងម្ចាស់ (រុងរឿង ល្អលើសលប់ ស្មោះត្រង់)	Ruler & Deliverer (sovereign, transcendent) អ្នកគ្រប់គ្រង & អ្នកស ង្គ្រោះ (អធិបតេយ្យ ឧត្តុង្គ ឧត្តម)
<b>God's Holiness</b> ភាពបរិសុទ្ធ របស់ព្រះ	He alone perfectly keeps the absolute moral standard មានតែទ្រង់ប៉ុណ្ណោះ អាចរក្សានូវកម្រិតស្តង់ ដារនៃសីលធម៌បាន	He alone is infinitely glorious, deserving all reverence មានតែទ្រង់ប៉ុណ្ណោះដែល មានសិរីរុងរឿងជានិច្ច សក្តិសមឲ្យគោរពចុះចូល	He alone created and stands above all things and beings មានតែទ្រង់ប៉ុណ្ណោះ ដែលបានបង្កើត និង គ្រប់គ្រងលើអ្វីៗទាំងអស់
<b>God's Sovereignty</b> អធិបតេយ្យភាព របស់ព្រះ	Forgives transgressors and enacts our future salvation អត់ទោសដល់មនុស្ស មានបាប និងសម្រេច ការសង្គ្រោះរបស់យើង នាពេលអនាគត	Honors lowly mortals and humbles the falsely proud ផ្តល់កិត្តិយសដល់ មនុស្សតូចទាប និង បន្ទាបចុះមនុស្សមាន អំនួត	Defeats spiritual opposition and rules the world យកជ័យជំនះលើ បច្ចាមិត្តខាងឯ វិញ្ញាណ និងគ្រប់គ្រង លើពិភពលោក
<b>God's Righteousness</b> សេចក្តីសុចរិត របស់ព្រះ	Punitive justice ទណ្ឌកម្មដ៏យុត្តិធម៌	Covenantal Faithfulness សម្ពន្ធមេត្រី ដ៏ស្មោះត្រង់	Cosmic Power មានអំណាចលើអ្វីៗ ទាំងអស់

SIN

អំពើបាប

<b>Sin</b> អំពើបាប	Transgression & Lawbreaking ការប្រព្រឹត្តល្មើស និង ការបំពានច្បាប់	Disloyalty & Rebellion ការមិនស្មោះត្រង់ និង ការបះបោរ	Usurpation & Idolatry ការដណ្តើមអំណាច និងការថ្វាយបង្គំរូបព្រះ
-----------------------	---	--	--



<b>Sinfulness</b> ភាពជាមនុស្ស មានបាប	Total depravity អាក្រក់ទាំងស្រុង	Complete unacceptability មិនអាចទទួលយកបាន ទាំងស្រុង	Utter vulnerability គ្មានអ្នកការពារ ទាល់តែសោះ
<b>Violation</b> ការបំពានច្បាប់	God's laws and justice ច្បាប់ និងភាពយុត្តិធម៌ របស់ព្រះ	God's face and glory ព្រះភក្ត្រ និងសិរីល្អ របស់ព្រះ	God's power and authority សិទ្ធិ និងអំណាច របស់ព្រះ
<b>Sinners</b> មនុស្សមានបាប	Condemned ផ្តន្ទាទោស	Rejected បោះបង់ចោល	Cursed ដាក់បណ្តាសារ
<b>Consequences of Sin</b> ផលនៃអំពើបាប	Judgment and punishment ការកាត់ទោស និងការ ដាក់ទណ្ឌកម្ម	Disgrace and humiliation ភាពអាម៉ាស់ និងការ អាប័យស	Domination and bondage ការត្រួតត្រា និងទាស ភាព
<b>Emotions of Sin</b> អារម្មណ៍នៃអំពើ បាប	Regret សោកស្តាយ	Unworthiness មិនសក្តិសម	Anxiety ការថប់បារម្ភ
<b>The Fall (Gen 3)</b> ការធ្លាក់ក្នុង អំពើបាប (លោកុប្បត្តិ ៣)	Shifted blame ទម្លាក់កំហុសទៅអ្នក ដទៃ	Covered nakedness បិទបាំងភាពអាក្រាត	Hid in fear ពូននៅក្នុងភាពភ័យ ខ្លាច
<b>Cultural Solutions</b> ដំណោះស្រាយ តាមវប្បធម៌	Justify, confess, restitution ធ្វើអោយត្រឹមត្រូវ, សារភាពកំហុស, ការសងវិញ	Cover, flee, abandon បិទបាំង, រត់ចេញ, បំភ្លេចចោល	Animism, black magic ជឿលើវិញ្ញាណ, អំពើធ្មប់
<b>False Hope</b> សេចក្តីសង្ឃឹម ក្លែងក្លាយ	Morality, works, merit សីលធម៌, ការប្រព្រឹត្ត, បុណ្យកុសល	Identity, connections, name អត្តសញ្ញាណ, សាច់ញាតិ, ឈ្មោះ	Rituals, knowledge ទម្លាប់, ចំណេះដឹង
<b>The OT laws reveals</b> ការបង្ហាញច្បាប់ ក្នុងសញ្ញាចាស់	Our moral failure ការបរាជ័យខាង សីលធម៌របស់យើង	Our defilement/separation ការប្រមាថ/ការដាច់ ចេញរបស់យើង	Our idolatry ការថ្វាយបង្គំរូបព្រះ របស់យើង



<b>JESUS</b> <b>ព្រះយេស៊ូ</b>			
<b>Christ</b> ព្រះគ្រីស្ទ	Substitute & Sacrifice សម្រាប់ជំនួស និង គ្រឿងបូជា	Mediator & Brother អ្នកសម្រុះសម្រួល និង បងប្អូន	Conqueror & Liberator អ្នកមានជ័យជំនះ និង អ្នករំដោះ
<b>Incarnation</b> ការចាប់កំណើត	Jesus becomes fully human to pay our debt ព្រះយេស៊ូបានកើតជា មនុស្សដើម្បីបង់សងថ្លៃ លោះបាបយើង	Jesus leaves glory to glorify the Father and us ព្រះយេស៊ូលះចាកសិរី ល្អដើម្បីថ្វាយសិរីល្អ ដល់ព្រះវរបិតា និង យើងទាំងអស់គ្នា	Jesus arrives to destroy the works of the devil ព្រះយេស៊ូបានយាង មកដើម្បីបំផ្លាញកិច្ច ការរបស់វិញ្ញាណ អាក្រក់
<b>Jesus' Life</b> ព្រះជន្មព្រះ យេស៊ូ	Lived sinlessly រស់នៅដោយគ្មានបាប សោះ	Healed the impure, ate with outcasts, welcomed Gentiles ព្យាបាលមនុស្សមាន បាប បរិភោគជាមួយ មនុស្សដែលគេមិនរាប់ រក ស្វាគមន៍សាសន៍ដទៃ	Cast out demons, worked miracles, signs & wonders បណ្តេញអារក្ស ធ្វើ ការអស្ចារ្យ ទិសម្តាល់ និងភាពអស្ចារ្យ
<b>Jesus' Death</b> ការសុគតរបស់ ព្រះយេស៊ូ	Bears the punishment for our moral transgressions ទទួលយកនូវទណ្ឌកម្ម នៃអំពើបាបដែលយើង បានប្រព្រឹត្តិ	Removes our shame and restores God's face/honor លុបលាងភាពអាម៉ាស់ របស់យើង និងស្អាង ព្រះភក្ត្រព្រះជាម្ចាស់/ កិត្តិយសឡើងវិញ	Defeats spirits and powers យកជ័យជំនះលើ វិញ្ញាណ និងអំណាច គ្រប់គ្រងផង ទាំងឡាយ
<b>The Cross</b> ឈើឆ្កាង	Appeases God's wrath ទប់សេចក្តីក្រោធរបស់ ព្រះជាម្ចាស់	Changes God's evaluation ផ្លាស់ប្តូរនូវការវាយតម្លៃ របស់ព្រះ	Establishes God's power បង្កើតនូវប្រទានុភាព របស់ព្រះជាម្ចាស់
<b>Atonement Theory</b> ទ្រឹស្តីនៃការ ផ្សះផ្សា	Penal Substitution ដាក់ទោសជំនួស	Satisfaction (Anselm) ពេញចិត្ត (បរិសុទ្ធ)	Christus Victor ជ័យជំនះលើអំណាច នៃវិញ្ញាណអាក្រក់



<b>Jesus' Resurrection</b> ការរស់ឡើងវិញ របស់ព្រះយេស៊ូ	Assurance of future salvation ការធានាអះអាងពី សេចក្តីសង្គ្រោះនាពេល អនាគត	Divine honor for the shamed ផ្តល់កិត្តិយសជំនួសឲ្យ ភាពអាម៉ាស់	Victory over Satan and death មានជ័យជំនះលើ សាតាំង និងសេចក្តី ស្លាប់
---	--	--	---

**SALVATION**  
**សេចក្តីសង្គ្រោះ**

<b>Salvation</b> សេចក្តីសង្គ្រោះ	Innocence & Forgiveness ភាពគ្មានទោស និងការ អត់ឱនទោស	Honor & Face ការគោរព និងការ ទទួលស្គាល់	Power & Freedom អំណាច និងសេរីភាព
<b>Sphere</b> ដែន	Next world ពិភពលោកថ្មី	This world ពិភពលោកនេះ	Unseen world ពិភពដែលមើលមិន ឃើញ
<b>Repentance</b> ការប្រែចិត្ត	From works-righteousness (stop trying to please God with perfection deeds) ចេញពីអំពើសុចរិត (ឈប់យកចិត្តព្រះ ដោយការប្រព្រឹត្តិល្អ)	From boasting (resist using cultural systems to promote your status) ចេញពីអំណូត (បដិសេធនូវវប្បធម៌ លើកកម្ពស់ខ្លួនឯង)	From idolatry (abandon false powers and magical rituals) ចេញពីការថ្វាយបង្គំ រូបព្រះ (លះចោលនូវមហិទ្ធិឫទ្ធិ ក្លែងក្លាយ និងអំពើធ្មប់)
<b>Grace (overcomes)</b> ព្រះគុណ (យកឈ្នះ)	Wickedness អំពើអាក្រក់	Worthlessness ឥតមានតម្លៃ	Weakness ភាពទន់ខ្សោយ
<b>Forgiveness</b> ការអត់ឱនទោស	Pardons wrongs អត់ឱនកំហុស	Reconciles relationships ផ្សះផ្សាទំនាក់ទំនង	Removes strongholds ផ្តាច់ចំណងរបស់ វិញ្ញាណអាក្រក់
<b>At God's Right Hand</b> នៅខាងស្តាំនៃ ព្រះ	Acceptance and intimacy ការទទួលយក និងភាព ស្និទ្ធស្នាល	Prestige and status កិត្យានុភាព និងឋានៈ	Power and authority អំណាច និងសិទ្ធិ



<b>Reconciliation w/ (other than God)</b> ការផ្សះផ្សា (ក្រៅពីព្រះ)	Self (soul, conscience) ខ្លួនឯង (ព្រលឹង សតិសម្បជញ្ញៈ)	People (family, community) មនុស្ស (គ្រួសារ សហគមន៍)	Creation (nature, spirits) ការបង្កើត (ធម្មជាតិ, វិញ្ញាណ)
<b>Discipleship</b> ការបង្កើតសិស្ស	Obedience ការស្តាប់បង្គាប់	Loyalty ភាពស្មោះត្រង់	Submission ការចុះចូល
<b>Holy Spirit</b> ព្រះវិញ្ញាណ បរិសុទ្ធ	Guidance for behavior ការណែនាំសម្រាប់ ឥរិយាបថ	Communion with Trinity ទំនាក់ទំនងជាមួយនឹង ព្រះត្រៃឯក	Empowerment for battle ផ្តល់អំណាចសម្រាប់ ធ្វើចម្បាំង
<b>Ethics</b> ក្រមសីលធម៌	Loving Others ស្រឡាញ់អ្នកដទៃ	Honoring Others គោរពដល់អ្នកដទៃ	Blessings Others អោយពរដល់អ្នកដទៃ
<b>Assurance</b> ការបញ្ជាក់	Am I saved and morally acceptable? តើខ្ញុំទទួលបានការ សង្គ្រោះ និងការទទួល ស្គាល់ដែរឬទេ?	Am I a part of the right community? តើខ្ញុំជាផ្នែកមួយរបស់ សហគមន៍ដែលត្រឹម ត្រូវដែរឬទេ?	Do I have enough power to overcome dark powers? តើខ្ញុំមានអំណាចគ្រប់ គ្រាន់ ដើម្បីយកឈ្នះ លើអំណាចនៃសេចក្តី ងងឹតដែរឬទេ?
<b>Missiology</b> គោលការណ៍នៃ ការអប់រំ	Truth encounter ឃើញសេចក្តីពិត	Community Encounter ជួបជាមួយសហគមន៍	Power encounter ឃើញអំណាចចេស្តា
<b>Ephesians</b> អេភេសូ	2:1-10 ២:១-១០	2:11-22 ២:១១-២២	6:10-17 ៦:១០-១៧

**EVANGELISTIC SUMMARY**

## សេចក្តីសង្ខេបនៃការផ្សព្វផ្សាយដំណឹងល្អ

<b>The intention of God</b> គោលបំណង របស់ព្រះ	God loves us and has a wonderful plan for our life ព្រះជាម្ចាស់ស្រឡាញ់ យើង ព្រមទាំងមាន ផែនការដ៏អស្ចារ្យ សម្រាប់ជីវិតយើង	God created us as children with his honor and glory ព្រះជាម្ចាស់បង្កើត យើងមកដូចជាបុត្រ ដ៏គោរពសម្រាប់ទ្រង់មានទាំង ការគោរព និងសិរីល្អ	God's grants infinite power through His Spirit. ព្រះជាម្ចាស់បានផ្តល់ នូវអំណាចចេស្តាតាម រយៈព្រះវិញ្ញាណ បរិសុទ្ធ
--	--	--	---



<p><b>The human problem</b> បញ្ហារបស់ មនុស្ស</p>	<p>Our personal sin creates a barrier between us and God/God's plan for our life អំពើបាបរបស់យើង បង្កើតជារនាំងរវាងយើង និងព្រះ/ផែនការរបស់ ព្រះសម្រាប់ជីវិតយើង</p>	<p>Our disloyalty dishonors God, so we are shamefully orphaned. ដោយសារតែភាពមិន ស្មោះត្រង់ ភាពមិន គោរពព្រះរបស់យើង នេះហើយ បានជាយើង ក្លាយជាក្មេងកំព្រាពេញ ដោយភាពអាម៉ាស់</p>	<p>Our idolatry separates us from divine power and places us under the curse of darkness ការថ្វាយបង្គំរូបចម្លាក់ របស់យើងបានបំបែក យើងចេញពីអំណាច របស់ព្រះ និងធ្វើឲ្យ យើងស្ថិតនៅក្រោម អំណាចនៃសេចក្តីងងឹត</p>
<p><b>The solution of Jesus</b> ដំណោះស្រាយ របស់ព្រះយេស៊ូ</p>	<p>As a perfect sacrifice for our sins, Jesus bore the wrath of God's punishment ព្រះយេស៊ូទទួលយកនូវ កំហឹងនៃការដាក់ទោស ទណ្ឌរបស់ព្រះតាមរយៈ ការថ្វាយអង្គទ្រង់ជា យញ្ញូជាសម្រាប់អំពើ បាបយើង</p>	<p>As our mediator, Jesus bore our shame, rose to glory, and restored glory to God's name. ព្រះយេស៊ូទទួលយក នូវភាពអៀនខ្មាស់របស់ យើង, មានព្រះជន្មរស់ ក្នុងសិរីល្អ និងនាំសិរីល្អ ដល់ព្រះនាមព្រះក្នុង នាមជាអ្នកសម្រប សម្រួលដល់យើង</p>	<p>Jesus conquered death and evil powers so we could access God's power and blessings. ព្រះយេស៊ូគ្រប់គ្រងលើ សេចក្តីស្លាប់ និង អំណាចវិញ្ញាណអាក្រក់ ដូច្នេះយើងអាចទទួល បានអំណាចរបស់ព្រះ និងព្រះពរពីទ្រង់</p>
<p><b>Salvific Response</b> ការឆ្លើយតប ចំពោះការប្រោស លោះ</p>	<p>Accept Jesus as our personal Savior and pray for forgiveness, turn from human morality ទទួលព្រះយេស៊ូជាព្រះ សង្គ្រោះរបស់យើង និង អធិស្ឋានសូមការអត់ ទោស បែរចេញពីសីល ធម៌របស់មនុស្ស</p>	<p>Give allegiance to God, receive adoption into His family, turn from false face &amp; status មានភក្តីភាពចំពោះព្រះ ព្រមរស់នៅក្នុងគ្រួសារ របស់ទ្រង់ បែរចេញពី មុខមាត់ និងឋានៈ ក្លែង ក្លាយ</p>	<p>Trust in Jesus' alone for protection and power, turn from magic &amp; syncretism ទុកចិត្តលើព្រះយេស៊ូ តែមួយ ដើម្បីទូលបាន ការការពារ និងអំណាច បែរចេញពីមន្តអាគម និងជំនឿខុសឆ្គង</p>

To learn the culture type of your group, take the free assessment at [www.TheCultureTest.com](http://www.TheCultureTest.com).  
Get the e-book *THE 3D GOSPEL: Ministry in Guilt, Shame, and Fear Contexts*  
ដើម្បីរៀនពីប្រភេទវប្បធម៌នៃក្រុមរបស់អ្នក ចូរបំពេញទម្រង់វាយតម្លៃនៅក្នុងគេហទំព័រ  
[www.TheCultureTest.com](http://www.TheCultureTest.com) ហើយលោកអ្នកអាចទាញយកសៀវភៅ **ដំណឹងល្អ ៣D** "ព័ន្ធកិច្ច  
ទាក់ទងនឹងបរិបទ ពិរុទ្ធភាព ភាពអាម៉ាស់ និងភាពភ័យខ្លាច"។

